

Finanšu izlūkošanas dienests

Raiņa bulvāris 15, Rīga, LV-1050; tālr. 67044430; e-pasts: kd@kd.gov.lv

Rīgā

07.10.2019. Nr. 1-10/412

Visiem likuma subjektiem un to
uzraudzības un kontroles institūcijām

Par ziņojumu iesniegšanu Finanšu izlūkošanas dienestam terorisma vai proliferācijas finansēšanas gadījumā

Finanšu izlūkošanas dienests, ievērojot Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma grozījumus, kas stājās spēkā 2019. gada 4. jūlijā, ir secinājis, ka nepastāv vienota izpratne attiecībā uz ziņošanas pienākumu Finanšu izlūkošanas dienestam par darījumiem, kas saistīti ar aizdomām par terorisma vai proliferācijas finansēšanu.

I Starptautiskās un nacionālās sankcijas

Norādāms, ka, pamatojoties uz Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma (turpmāk – Sankciju likums) 17.pantu, personām ir pienākums:

1. **starptautisko vai nacionālo sankciju pārkāpšanas vai tās mēģinājuma gadījumā:**
 - 1.1. nekavējoties un bez iepriekšēja brīdinājuma iesaldēt visus finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, kas tieši vai netieši, pilnībā vai daļā ir sankciju subjekta vai trešās personas, kura rīkojas sankciju subjekta vārdā vai vadībā, īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē;
 - 1.2. nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darb dienā ziņot Valsts drošības dienestam par starptautisko vai nacionālo sankciju pārkāpšanu vai tās mēģinājumu un tā rezultātā iesaldētiem līdzekļiem¹. Norādāms, ka tiešo sankciju pārkāpuma gadījumā nav nepieciešams sniegt ziņojumu par aizdomīgu darījumu Finanšu izlūkošanas dienestam.
2. **starptautisko un nacionālo sankciju apiešanas vai apiešanas mēģinājuma finanšu ierobežojumu izpildē gadījumā** personu pienākums ir iesniegt ziņojumu par aizdomīgu darījumu Finanšu izlūkošanas dienestam Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likumā (turpmāk – Likums) noteiktajā kārtībā, iesniedzot ziņojumu par aizdomīgu darījumu².

¹ Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 5. pants un 17. panta pirmā daļa.

² Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likuma 17. pants, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma 3. panta ceturtnā daļa, 30. pants.

Uzsverams, ka Finanšu izlūkošanas tīmekļa vietnē <http://sankcijas.kd.gov.lv/> tiek publicēti Ministru kabineta atzītu valstu vai starptautisko organizāciju sastādītie to personu saraksti, kas tiek turētas aizdomās par iesaistīšanos teroristiskās darbībās.

Finanšu izlūkošanas dienests uzsver, ka finanšu ierobežojumi Sankciju likuma ietvaros ir starptautisko vai nacionālo sankciju ietvaros noteiktie ierobežojumi. Attiecīgi nepieciešams pievērst pastiprinātu uzmanību Sankciju likumā ietvertajām definīcijām, proti, atbilstoši Sankciju likuma 1. pantam:

- starptautiskās sankcijas ir atbilstoši starptautiskajām tiesībām attiecībā uz sankciju subjektu noteikti ierobežojumi, kurus pieņēmusi Apvienoto Nāciju Organizācija vai Eiropas Savienība, vai cita starptautiskā organizācija, kuras dalībvalsts ir Latvija, un kuri ir tieši piemērojami vai ieviesti Latvijā šajā likumā noteiktajā kārtībā;
- nacionālās sankcijas ir atbilstoši Latvijas normatīvajiem aktiem un starptautiskajām tiesībām attiecībā uz sankciju subjektu noteikti ierobežojumi, kurus šajā likumā paredzētajā kārtībā noteicis Ministru kabinets;

Attiecīgi uzsverams, ka Amerikas Savienoto Valstu Valsts kases departamenta Ārvalstu kapitāla kontroles biroja (turpmāk – OFAC) noteiktās sankcijas, pamatojoties uz Sankciju likuma 1. pantu nav tieši piemērojamas vai ieviestas Latvijā, un attiecīgi **Sankciju likuma 17. panta otrajā daļā noteiktais pienākums sniegt ziņojumu par aizdomīgu darījumu Finanšu izlūkošanas dienestam, par aizdomām par starptautisko un nacionālo sankciju apiešanu vai apiešanas mēģinājumu finanšu ierobežojumu izpildē, nav attiecināms uz OFAC noteiktajām sankcijām.**

II Gadījumi, kad persona nav iekļauta starptautisko vai nacionālo sankciju sarakstos, bet rodas aizdomas par terorisma vai proliferācijas finansēšanu vai persona ir iekļauta OFAC sarakstos

Attiecībā uz citiem gadījumiem, kad persona nav iekļauta starptautisko vai nacionālo sankciju sarakstos, taču Likuma subjektam rodas aizdomas par terorisma vai proliferācijas finansēšanu, Likuma subjektam, pamatojoties uz Likuma 30. pantu, ir pienākums nekavējoties iesniegt ziņojumu par aizdomīgu darījumu Finanšu izlūkošanas dienestam.

Likuma 32. pants nosaka, ka Likuma subjekts pieņem lēmumu par atturēšanos no darījuma veikšanas, ja darījums saistīts vai ir pamatotas aizdomas, ka tas saistīts ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju vai terorisma un proliferācijas finansēšanu, vai ir pamatotas aizdomas, ka līdzekļi ir tieši vai netieši iegūti noziedzīga nodarījuma rezultātā vai saistīti ar terorisma un proliferācijas finansēšanu vai šā noziedzīgā nodarījuma mēģinājumu.

Aizdomīgu darījumu pazīmes ir pieejamas Finanšu izlūkošanas dienesta elektroniskajā vietnē <http://www.kd.gov.lv/index.php/e-pakalpojumi/e-pak-info>.

1. Darījumu veic persona, kuras identifikācijas dati ir ievietoti OFAC sarakstā ar atzīmēm par terorismu vai proliferāciju

Konstatējot darījumu, kuru veic persona, kuras identifikācijas dati ir ievietoti OFAC sarakstā ar atzīmi par terorisma vai proliferācijas finansēšanu (pazīme ar kodu AST/ASP), norādāms, ka:

- i. Līdz 2019. gada 17. decembrim, pamatojoties uz Noteikumiem Nr. 281 nepieciešams iesniegt ziņojumu Finanšu izlūkošanas dienestam par neparastu darījumu³;
- ii. Pēc 2019. gada 17. decembra nepieciešams atturēties no darījuma, kā arī iesniegt ziņojumu par aizdomīgu darījumu Finanšu izlūkošanas dienestam.

2. Darījumu veic persona, kuras identifikācijas dati ir ievietoti OFAC sarakstā bez atzīmēm par terorisma finansēšanu

Finanšu izlūkošanas dienests norāda, ka pamatojums ziņojuma iesniegšanai ir aizdomas, kas Likuma subjektam radušās attiecībā uz darījumu, individuāli izvērtējot katra darījuma apstākļus un ar to saistītās pazīmes, kas varētu liecināt par darījumā iesaistīto līdzekļu izcelsmes avotu. Finanšu izlūkošanas dienesta elektroniskajā vietnē publicētās aizdomīgu darījumu pazīmes ir izveidotas ar mērķi palīdzēt Likuma subjektiem klienta darījumu izvērtēšanā, uzsverot uz pazīmēm, kurām būtu pievēršama uzmanība. Vienlaikus Likuma subjekta pienākums ir izvērtēt visu pasākumu kopumu un, secinot, ka darījums Likuma subjektam rada aizdomas, ziņot Finanšu izlūkošanas dienestam.

Ievērojot minēto, norādām, ka darījuma konstatācija, kuru veic persona, kuras identifikācijas dati ir ievietoti OFAC sarakstā bez atzīmēm par terorisma finansēšanu (pazīme ar kodu OFC), pati par sevi vēl neliecina par darījuma aizdomīgumu un ir nepieciešams izvērtēt visas ar darījumu saistītās pazīmes.

Noslēgumā Finanšu izlūkošanas dienests ar šo vēstuli atsauc 2009. gada 8. janvāra Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienesta vēstulē Nr. 1-3/3 „*Atjaunotā informācija par darbu ar OFAC sarakstiem, kā arī citi jautājumi*” ietverto informāciju.

Priekšnieces vietnieks

/Elektroniskais paraksts*/

S. Vectēvs

***ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

³ 2019. gada 27. augusta sēdē Ministru kabinetā tika apstiprināti Ministru kabineta noteikumi „Noteikumi par sliedzīgu deklarācijas iesniegšanas kārtību un saturu” līdz ar kuriem Noteikumi Nr. 281 zaudēs spēku, un minētā pazīme noteikumu projektā vairs netiek paredzēta.